

Bijlage 1 - Toelichting op de inhoudelijke speerpunten van de GGD en de in 2017 behaalde en voor 2019 beoogde resultaten

Jaarstukken 2017

Inhoudelijke verantwoording 2017

Om de gezondheid en veiligheid van de inwoners van Noord-Holland Noord te bewaken, beschermen en bevorderen werkt de GGD met vier programma's binnen de publieke gezondheidszorg:

- Jeugd
- Infectieziektebestrijding
- Kwetsbare burger, inclusief Veilig Thuis
- Onderzoek, beleid & preventie

De meeste doelen zijn behaald, al zijn sommigen met vertraging of gedeeltelijk gerealiseerd. Zie hieronder voor een toelichting per programma.

Jeugd

In 2017 waren 147.556 kinderen in zorg bij de Jeugdgezondheidszorg (JGZ). Het aantal kinderen in zorg is met 8.780 gedaald t.o.v. 2016 door met name veranderde wetgeving: zorg tot 18 jaar in plaats van tot 19 jaar. Het aantal mensen dat bereikt wordt met prenatale voorlichting vertoont een lichte stijging tot 4.368 in 2017. De resultaten op de speerpunten van 2017 zijn:

- JGZ teams werken samen met wijkteams en ketenpartners in het sociaal domein.
- De JGZ organiseerde bijeenkomsten voor ouders en jongeren met als doel versterking van sociale netwerken en eigen kracht.
- De JGZ is actief betrokken bij het terugdringen van het ziekteverzuim in vier pilots in West-Friesland.
- Het vervolgonderzoek van GGD HN en TNO naar de Samen Starten App is in 2017 deels uitgevoerd. Volgens oorspronkelijke planning is het onderzoek einde 2018 afgerond.

Het tekort over 2017 op het programma Jeugd bedraagt € 225.000. Het negatieve resultaat wordt met name veroorzaakt door een herziening in de formatie en een hoog langdurig ziekteverzuim. De formatie is uitgebreid op basis van nieuwe inzichten en berekeningen aansluitend bij het Landelijk Professioneel kader en het Basispakket JGZ.

Infectieziektebestrijding

De resultaten op de speerpunten van 2017 zijn:

- Om antibioticaresistentie te beperken is de GGD partner in het zorgnetwerk i.o.
- Een medewerker wordt op geleid tot Deskundige Infectieziekte preventie (DIP'er).
- Het aantal klanten reizigersadviesing is gestegen naar 12.965 en Vaccinatieregister, een webbased softwarepakket voor reizigersadviesing, is geïmplementeerd.
- GGD HN biedt seksuele hulpverlening. In 2017 hebben er 4.112 soa consulten plaats gevonden op de poli Seksuele gezondheid. In 22.4% van de consulten is een soa gevonden.
- De GGD'en in Noord-Holland Flevoland en Utrecht werken samen op het gebied van tuberculosebestrijding. Afspraken zijn vastgelegd.
- Voor een derde van de gemeenten voert de GGD toezicht op de kinderopvang uit. Voor de gemeenten in de regio Alkmaar voert de GGD toezicht op WMO uit.

Het programma infectieziektebestrijding heeft een positief financieel resultaat van € 88.000 ten gevolge van extra opbrengsten.

Kwetsbare burger

De resultaten op de speerpunten van 2017 zijn:

- De dienstverlening voor gemeenten in het kader van de Wet op de Lijkbezorging (de lijkschouw) wordt gecontinueerd. Het aantal lijkschouwingen is gestegen en het aantal euthanasiegevallen is iets gedaald.
- De samenwerking tussen betrokken GGD'en in het kader van de uitvoering van de medische arrestantenzorg en het forensisch medisch onderzoek voor de politie is stilgelegd.
- Met de nieuwe Politie-eenheid Noord-Holland is een jaarcontract afgesloten.
- De integratie van de administratie en coördinatie van de forensische geneeskunde van GGD HN en GGD Kennemerland is geïmplementeerd.
- In 2017 is een pilot voorbereid voor 24/7 bereikbaarheid van het team Vangnet & Advies in de regio Kop van Noord-Holland.
- Een startnotitie en een convenant zijn opgesteld voor de samenwerking rond meldingen verwarde personen en andere OGGZ-meldingen.
- De dienstverlening aan asielzoekers stond onder druk. Er was een afname van het aantal asielzoekers. Resultaten op speerpunt publieke gezondheid vergunninghouders worden niet genoemd.
- De maatschappelijke dienstverlening, op hygiëne- en gezondheidsgebied, vanuit het Prostitutiegezondheidscentrum Zevenhuizen sluit aan bij de gewijzigde APV Alkmaar.
- De samenwerking met ketenpartners en wijkteams is versterkt.

Het financiële resultaat bedraagt €16.000 nadelig, waarvan €6.000 Veilig Thuis betreft.

Veilig thuis is in de inhoudelijk verantwoording 2017 opgenomen onder het programma kwetsbare burgers.

Daarnaast verantwoordt Veilig Thuis volgens de richtlijnen van VWS

<https://www.jaarverantwoordingzorg.nl/wat-en-hoe/welke-gegevens-aanleveren/jaarverantwoordig-veilig-thuis> . Er zijn 2.459 meldingen bij Veilig Thuis in 2017. Om de verhoogde instroom van meldingen (18%) af te handelen zijn extra middelen, te weten €565.000 voor NHN, ingezet. Gedurende 2017 zijn op verschillende momenten acties ingezet om de wachtlijsten op korte termijn onder controle te houden. De structurele bedrijfsvoering heeft te weinig aandacht gekregen.

Onderzoek, beleid en preventie

De resultaten op de speerpunten van 2017 zijn:

- Publicatie van de rapportages monitor kinderen, volwassenen en ouderen, actualisatie van de gemeentelijke gezondheidsprofielen en themaonderzoeken zijn allen gerealiseerd.
- De gegevensverzameling is verbreed naar andere sectoren. www.gezondnbn.nl
- Naast het beschikbaar stellen van cijfers, zijn adviezen op maat gegeven ten behoeve van gemeentelijk gezondheidsbeleid en de verbinding met veiligheid.
- Ten opzichte van 2016 zijn er in 2017 door PO en VO-scholen in Noord-Holland Noord 19 themacertificaten Gezonde School gehaald, o.a. dankzij GGD inzet. 25 basisscholen en 12 VO scholen hebben één of meer Gezonde School certificaten.
- Project eenzaamheid onder ouderen in Den Helder is in 2017 afgerond.

Het saldo van dit programma bedraagt € 61.000 negatief, o.m. ten gevolge van een bestemmingsreserve van € 50.000 voor onderzoek.

Programmabegroting 2019

Inhoudelijke beoordeling

Basistaken van GGD Hollands Noorden zijn: kennis hebben van en informatie geven over de gezondheid van de inwoners, het organiseren van collectieve preventie (preventie gericht op alle inwoners), uitvoering van infectieziektebestrijding en uitvoering van de taken op het terrein van jeugdgezondheid. Een belangrijk deel van de taken van de GGD concentreert zich in het 'voorveld' (preventie, signaleren, monitoren), maar de GGD voert ook vangnettaken voor de gemeenten uit. Met de decentralisaties in het sociaal domein zijn ook nieuwe taken bij de GGD neergelegd: WMO toezicht en Veilig Thuis. Door in te zetten op preventie kunnen hogere zorgkosten worden voorkomen of verminderd.

De begroting 2018 en de hierna genoemde ontwikkelingen vormen de basis voor de begroting 2019. Er is rekening gehouden met een toenemende vraag naar reizigersadvisering, een verhoogde inspectie-eis voor kinderopvang en toenemende eisen voor het rijksvaccinatieprogramma. Deze ontwikkelingen zorgen voor zowel extra baten als extra lasten t.o.v. de begroting 2018. Hiernaast zijn een aantal taken structureel in de begroting opgenomen, zoals de Brede Centrale Toegang en Veilig Thuis. De GGD heeft een functionaris gegevensbescherming opgenomen om te kunnen voldoen aan de AVG en heeft minder kosten geraamd voor uitstroom van personeel.

Een te voorziene nieuwe ontwikkeling is de decentralisatie van het rijksvaccinatieprogramma (RVP). De decentralisatie zal per 1 januari 2019 geëffectueerd worden. Over de financiële middelen zal de decembercirculaire 2018 duidelijkheid geven.

In 2019 zal de GGD Hollands Noorden zich inzetten voor 5 programma's binnen de publieke gezondheidszorg:

- Jeugd
- Infectieziektebestrijding
- Kwetsbare burger
- Veilig thuis
- Onderzoek, beleid en preventie

In de begroting 2019 wordt Veilig Thuis voor het eerst als apart programma opgenomen. Ondanks de negatieve zienswijze voor het structureel beschikbaar stellen van een hoger budget voor Veilig Thuis, wordt de begroting 2019 voor Veilig Thuis niet als verrassing ontvangen. Gezien de opeenvolgende ontwikkelingen en de omvang van deze "nieuwe taak", mag gesteld worden dat er een enorme uitdaging ligt voor Veilig Thuis. Voor dit soort processen is het niet ongebruikelijk dat het 5 jaar duurt voordat er een gedegen functionele organisatie is neergezet.

Per programma zijn speerpunten benoemd, waarbij resultaten zijn beschreven. Niet alle speerpunten hebben een duidelijk beoogd resultaat. Terwijl dit nodig is om hierop te kunnen sturen en er later verantwoording over af te leggen. Hierop is daarom een vervolgactie nodig.

Jeugd

In 2019 wordt gewerkt aan de volgende ontwikkelingen:

Het vroegtijdig signaleren, begeleiden, ondersteunen en monitoren van problemen bij het gezond en veilig opgroeien en ontwikkelen van kinderen en jeugdigen door middel van het Basispakket Jeugdgezondheidszorg en de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma; Het bevorderen van een gezonde ontwikkeling en leefstijl en het leveren van input voor lokaal en regionaal beleid.

Speerpunten in 2019 zijn kindermishandeling, armoede, schoolverzuim, aanpak personeelsverloop & krapte op de arbeidsmarkt, decentralisatie rijksvaccinatieprogramma en doorontwikkeling digitaal dossier.

Infectieziektebestrijding

Het programma infectieziektebestrijding kent de volgende doelen:

- Voorkomen van de verspreiding van infectieziekten, verminderen van de gevolgen en uitvoering van screening- en vaccinatieprogramma's.

Speerpunten voor 2019 zijn:

Antibioticaresistentie, seksuele gezondheid, anticonceptiesprekuren voor (kwetsbare) jongeren, medische milieukunde t.b.v. gezonde school, tegengaan gehoorschade bij jongeren, gezondheid en veiligheid in gemeentelijke plannen omgevingswet, reizigersadvisering en vaccinatie, toezicht kinderopvang.

Kwetsbare burger

In dit programma vallen de taken Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ), zorg voor prostituees, publieke gezondheidszorg asielzoekers (PGA), forensische geneeskunde en sociale veiligheid. De speerpunten voor 2019 zijn statushouders, personen met verward gedrag, prostitutie en het behoud van kwalitatief toereikend en kostendekkend aanbod van forensisch geneeskundige diensten.

Veilig Thuis

Veilig Thuis wordt als collectieve markttaak uitgevoerd binnen GGD HN op basis van een dienstverlenings-overeenkomst. De aanscherping van de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld gaat in per januari 2019. De GGD verwacht dat hierdoor het aantal meldingen bij Veilig Thuis zal stijgen en de radarfunctie van Veilig Thuis zich zal intensiveren.

De speerpunten in 2019 de aanscherping van de meldcode en de implementatie van het landelijk programma Veilig Thuis 'De basis op orde'.

Onderzoek, beleid en preventie

GGD HN is de uitvoerder van preventieve zorg- en ondersteuningstaken gericht op het bewaken, bevorderen en beschermen van de gezondheid van alle inwoners. Via epidemiologisch onderzoek en het verzamelen van gezondheidsgegevens wordt de gezondheidssituatie gemonitord en wordt, ter onderbouwing van (preventief) gemeentelijk gezondheidsbeleid, gezondheidsinformatie gegenereerd.

Speerpunten in 2019 zijn onderzoek, advisering en ondersteuning gemeenten NHN bij opstellen en uitvoeren nota Gemeentelijk Gezondheidsbeleid, GGD Rampen Opvang Plan en tot slot de rol van de GGD in het kader van de Omgevingswet.